

24.10.2018

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

SURİYE (SURİYE KUZEYİ- SOÇİ - İDLİB - SURİYE'de ATEŞKES)

- *Ankara, Suriye'nin toprak bütünlüğünden yana...* Türkiye Dışişleri Bakanlığı Stratejik Araştırmalar Merkezi Başkanı Ufuk Ulutaş, Ankara'nın Suriye'nin toprak bütünlüğünü desteklediğini belirtti. Ufuk Ulutaş, Moskova'da düzenlenen uluslararası 'Rusya ile Türkiye: Çok Boyutlu Ortaklığın Stratejik Yönleri' konferansında yaptığı konuşmada "Biz, Suriye'nin toprak bütünlüğü ilkesinden hareket ediyoruz. Biz, Suriye'yi iç savaş öncesi sınırlarına geri döndürmeliyiz. Suriye'nin toprak bütünlüğü, bu ülkedeki güvenlik açısından çok önemli bir faktördür" ifadelerini kullandı.

- *Suriye'de 3 yıldır rehin tutulan Japon gazeteciye benzer bir kişi' serbest bırakıldı...* Hükümet Sözcüsü Yoshihide Suga, düzenlediği basın toplantısında, Katarlı yetkililerden alınan bilgiye göre 3 yıl önce Suriye'de El Kaide tarafından rehin alınan gazeteci Jumpei Yasuda'ya benzeyen bir kişinin serbest bırakıldığını ve bu kişinin Türkiye'de Antakya'da bir göçmen bürosunda olduğunu açıkladı.

- *İdlib'deki militanların yüzde 80'i silah bırakarak diyalog başlatmak istiyor...* Rusya Bilimler Akademisi'nden Vitaliy Naumkin, Suriye'nin İdlib bölgesindeki militanların yüzde 80'inin silah bırakmaya ve politik çözüm sürecine geçmeye hazır olduğunu belirtti. 2016-2018 döneminde BM Suriye Özel Temsilcisi Staffan de Mistura'nın danışmanlığını yapan Naumkin, 'Rusya ve Türkiye: Çok yönlü ortaklığın stratejik doğrultuları' başlıklı konferansta konuşma yaptı. Rus uzman, "Rusya ve Türkiye'nin İdlib konusunda her şeyin örtüştüğünü söyleyemem, bu konuda emin değilim. Türkiye'nin bölgedeki varlığının daha uzun vadeli nitelik taşıması gerektiğini düşünen Türk meslektaşlara da rastladım. Burada kimse süreleri konuşmuyor ama İdlib'e yönelik farklı yaklaşımlarımızın olabileceğini anlamak lazım" ifadelerini kullandı. "Militanların büyük çoğunluğu, şimdi neredeyse yüzde 80'den bahsediliyor, silahsızlanmaya ve politik sürece geçmeye hazır" diyen Naumkin, "Bu yapılabilir mi? Umarım bu başarılı" diye ekledi. İdlib'deki durumun nasıl gelişeceği konusuna da değinen Naumkin, "Eğer Türkiye, İdlib topraklarındaki teröristlerin kapalı bölgeler içinde izole olmasını sağlarsa, mümkün olduğunca sivil kayıpların önlenmesi gerektiği dikkate alınarak bu teröristlere yönelik hassas saldırılar düzenlenebilir" diye kaydetti.

- *DSG, Irak'ta suç işleyen IŞİD militanlarını hükümete teslim edecek...* Suriye'nin Kuzeyinde DSG'nin elinde bulunan ve Irak sınırları içerisinde suça karışmış IŞİD militanlarının Irak devletine teslim edileceği öğrenildi. Sputnik'e konuşan DSG Sözcüsü Gabriel Kino, Irak'ta suç işleyen ancak Suriye'de suça karışmamış IŞİD militanlarını Irak devletine teslim edeceklerini belirterek, "Bazı IŞİD militanları var, Suriye'de bir suça karışmamışlar ama Irak'ta suç işlemişler. Onları Irak devletine teslim edeceğiz. Irak devleti onlara ceza versin" dedi.

ORTADOĞU-AFRİKA

- *Irak'ta yeni hükümet bugün meclise sunulacak...* Irak devlet televizyonu, bağımsız siyasetçi Adil Abdulmehdi'nin yeni hükümeti bugün meclise sunacağını duyurdu. Abdulmehdi'nin sunacağı kabinenin güvenoyu alabilmesi için 329 milletvekilinin bulunduğu mecliste salt çoğunluk aranacak. Irak Cumhurbaşkanı Salih, 2 Ekim'de bağımsız Şii siyasetçi Abdulmehdi'yi hükümeti kurmakla görevlendirmişti.

- *BM: Yemen'i tamamen saran büyük bir kıtlık tehlikesi var...* Birleşmiş Milletler (BM) İnsani İşlerden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı Mark Lowcock, "Yemen'i tamamen saran büyük bir kıtlık tehlikesi var" dedi. Lowcock, BM Güvenlik Konseyi'ni Yemen'de her geçen gün kötüye giden insani duruma ilişkin bilgilendirdi. Ülkede kıtlığa karşı verilen mücadelenin kaybedildiğini söyleyen Lowcock, "Yemen'i tamamen saran büyük bir kıtlık tehlikesi var" ifadesini kullandı. Yemen'de 14 milyon kişinin kıtlıkla karşı karşıya olduğunu belirten Lowcock, acil insani ateşkes çağrısında bulundu. Yemen'de Husiler ile Suudi Arabistan öncülüğündeki koalisyon birliklerince desteklenen hükümet güçleri arasında 3 yılı aşkın süredir yaşanan çatışmalarda binlerce kişi yaşamını yitirdi. Birleşmiş Milletler'e göre Yemen'de ülke nüfusunun yüzde 75'i, yani 22 milyondan fazla insan yardıma ve korumaya ihtiyaç duyuyor.

- *ABD ve 6 Körfez ülkesi İran Devrim Muhafızları ile Kasım Süleymani'yi 'terör' listesine aldı...* ABD, Suudi Arabistan, Bahreyn, Katar, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), Kuveyt ve Umman, İran Devrim Muhafızları'nın yanı sıra İran Devrim Muhafızları Kudüs Güçleri Komutanı Kasım Süleymani'nin de aralarında bulunduğu 9 kişiyi terör listesine aldı. Suudi Arabistan resmi haber ajansı SPA'nın haberinde, ABD, Suudi Arabistan, Bahreyn, Katar, BAE, Kuveyt ve Umman'ın, Afganistan'daki Taliban'a kolaylık sağladığı ifade edilen 3 İranlı'nın da aralarında bulunduğu 9 kişiyi terör listesine aldığı belirtildi. Terör listesine alınan kişilerin kimliğiyle ilgili bilgi verilmeyen haberde, terör listesine alma adımının, devletlerden ve terör örgütlerinden gelen tehditler de dahil olmak üzere terör finansman ağları hakkındaki bilgileri belirlemek, izlemek ve paylaşmak için ortak bir çaba çerçevesinde atıldığı ifade edildi. 'Terör' listesine İran Devrim Muhafızları ile onun yurtdışı kolu Kudüs Gücü'nün Komutanı Kasım Süleymani de ilave edildi.

- *34 milyar dolarlık petrol anlaşması yapan Suudi Arabistan'ın milli petrol şirketi Saudi Aramco: Kaşıkçı'nın ölümünden üzüntü duyuyoruz, ancak bunu aşmamız gerekiyor...* Riyad'da düzenlenen 'Geleceğe Yatırım Girişimi' (FII) forumunda Suudi Arabistan'ın milli petrol şirketi Saudi Aramco'nun büyük anlaşmalar yapacağı bildirildi. Avrupalı devletler söz konusu toplantıyı Cemal Kaşıkçı cinayeti nedeniyle boykot ettiklerini bildirmişlerdi. Suudi İhbariye kanalında verilen habere göre, Aramco 30 milyar dolarlık 15 anlaşmaya imza atacak. Aramco'nun CEO'su Emin Nasır, konferansta yaklaşık 34 milyar dolarlık petrol anlaşmaları yaptıklarını söyledi.

- *Suudi Arabistan, Rus Arktik Sıvılaştırılmış Doğalgaz-2 projesine 5 milyar dolar yatırmaya hazır...* Rusya Doğrudan Yatırımlar Fonu Başkanı Kirill Dmitriyev, Suudi Arabistan'ın Rus Novatek şirketine ait Arktik Sıvılaştırılmış Doğalgaz-2 projesine yaklaşık 5 milyar dolarlık yatırım yapmaya hazır olduğunu söyledi. Dmitriyev, Suudi Arabistan Enerji Bakanı Halid el

Falih'in Arktik Sıvılaştırılmış Doğalgaz-2 projesine yatırım yapabileceklerini söylediğini ifade etti. Dmitriyev, Rus SİBUR firmasının da Suudi Arabistan'da kauçuk fabrikası kurmayı planladığını kaydetti.

- **'Çöldeki Davos' geniş çaplı uluslararası boykot gölgesinde başladı...** 'Çöldeki Davos' olarak adlandırılan Geleceğe Yatırım Girişimi (FII) Konferansı, gazeteci Cemal Kaşıkçı cinayetinin ardından alınan geniş çaplı boykot kararlarının gölgesinde Suudi Arabistan'ın başkenti Riyad'da başladı. Suudi Arabistan Velihaht Prensi Muhammed bin Selman'ın himayesinde gerçekleştirilen konferansın ilk oturumunu yöneten Suudi iş kadını Lubna el-Ulyan, yaptığı açılış konuşmasında, "Suudi Arabistan, gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın öldürülmesiyle ilgili meselede yasaları uygulamaya koyacaktır" dedi. Suudi Arabistan Enerji Bakanı Halid el Falih de 'zor günler geçirdiklerini' belirtti. Ülkesinin Kaşıkçı cinayeti nedeniyle bir krizin içinde olduğunu ifade eden Bakan, 'yaşananları hiç kimsenin savunamayacağını' sözlerine ekledi. Velihaht Prens Muhammed bin Selman'ın ülkesinin 2030 vizyonunu tanıtmak amacıyla geçen yıl başlattığı ve bu yıl ikincisi düzenlenecek FII Konferansı'na daha önce katılacaklarını açıklayan 40'a yakın isim konferansı boykot kararı aldı. ABD Hazine Bakanı Steven Mnuchin, Fransa Ekonomi Bakanı Bruno Le Maire, Hollanda Maliye Bakanı Wopke Hoekstra ve İngiltere Uluslararası Ticaret Bakanı Liam Fox 3 gün sürecek konferansa katılmayacaklarını duyurdu. Siyasilerin yanı sıra iş dünyasından da boykota büyük destek geldi.

- **Kaşıkçı yaptırımı beklenen Suudilerle 50 milyar dolarlık anlaşma imzaladılar...** Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın öldürülmesi nedeniyle çok sayıda Batılı ülke ve şirketin üst düzey yöneticilerinin Suudi Arabistan'daki yatırım konferansına katılmamasına rağmen, bugün başlayan konferansta toplam tutarı 50 milyar doları aşan yatırım sözleşmeleri imzalandığı açıklandı. Suudi Arabistan hükümet temsilcileri tarafından yapılan açıklamada, petrol, doğal gaz ve alt yapı projelerinde sözleşmeler imzalandığı belirtildi. Velihaht Prens Muhammed bin Selman, "Çöldeki Davos" olarak anılan konferansı "harika" olarak nitelendirerek, "daha fazla insan, daha fazla para" sözleriyle değerlendirdi. Yatırım sözleşmelerine imza atan şirketler arasında Güney Koreli otomobil üreticisi Hyundai, Hollandalı ham madde ticareti yapan Trafigura, Çin merkezli savunma şirketi Norinco, Fransız petrol şirketi Total ile ABD merkezli petrol arama alanında hizmet veren Schlumberger, Halliburton ve Baker Hughes bulunuyor. Suudi devlet televizyonu El Ekberiyeye, enerji alanında faaliyet gösteren Suudi şirketi Aramco'nun toplam 34 milyar doları aşan 15 sözleşme imzaladığını duyurdu. El Ekberiyeye'nin haberine göre, Suudi Arabistan Ulaştırma Bakanı Nebil el Amudi, İspanyol bir konsorsiyum ile Mekke-Medine arasında hızlı tren projesinin ikinci aşamasına imza attı.

- **İran ABD ile müzakereye hazır...** İran Dışişleri Bakanı Muhammed Cevad Zarif, ülkesinin ABD yönetimiyle karşılıklı saygı çerçevesinde müzakereye hazır olduğunu söyledi.

AB – AVRUPA

- **Mogherini: Karadeniz Avrupa'ya ait...** AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Federica Mogherini, Karadeniz'i 'Avrupalı' ilan etti. Avrupa Parlamentosu'nda konuşan Mogherini, "Karadeniz'in Avrupa denizi olduğunu hatırlatmama izin verin ve bu

yakın bölgemizde yeni bir askeri yoğunlaşmanın tanığı olmak istemiyoruz" diye açıkladı. Mogherini daha önce Balkanlar'ın Avrupa Birliği'ne ait olduğunu ve başka kimsenin oraya sokulamayacağını söylemişti. Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, bu tür büyük güç ifadelerinin AB'nin onuruna yakışmadığını kaydetmişti.

- *Mogherini: AB'nin tepkileri Suudi Arabistan'ın atacağı adımlara bağlı...* AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Federica Mogherini, Kaşıkçı'nın öldürülmesi ile ilgili, AB'nin tepkilerinin bundan sonra Suudi Arabistan yönetiminin atacağı adımlara bağlı olacağını söyledi.

- *20 yılda yüzde 10 arttı: Hollanda'nın yarısından fazlası ateist...* Hollanda'da bir dine mensup olanların oranının ilk defa nüfusun yarısının altına düştüğü bildirildi. Hollanda İstatistik Bürosu, ülkenin 2012-2017 arasında 15 yaş üstü için din haritasını ortaya koyan rapor yayımladı. Rapora göre, 2012'de kendisini 'ateist' olarak tanımlayanlar yüzde 46.2 iken bu oran 2017'de yüzde 50.7'ye çıktı. Böylece ülkede bir dine mensup olanların oranının ilk defa nüfusun yarısının altına düştüğü belirtildi. Söz konusu verilere göre, Hollanda, nüfusunun yarısından fazlasının ateist olan Avrupa Birliği (AB) üyeleri Fransa, Çek Cumhuriyeti, İsveç ve Estonya'nın arasına katıldı. Hollanda'da 2012'de yüzde 42,8 olarak tespit edilen Hristiyan nüfus, 2017'de yüzde 38,5'e geriledi. Müslüman nüfus ise aynı yıllarda yüzde 4.5'ten yüzde 5.1'e çıktı.

- *Macron 'Suudi Arabistan'a silah ambargosu' çağrısına sessiz kaldı...* Resmi rakamlar, silah ihracatı sıralamasında dünya üçüncüsü olan Fransa'nın, aynı zamanda ABD'den sonra Suudi Arabistan'a en fazla silah satan ülke olduğunu ortaya koyuyor. Fransa devlet başkanı Macron, gazetecilerin, Almanya Başbakanı Angela Merkel ile Ekonomi ve Enerji Bakanı Peter Altmaier'in açıklamaları konusundaki soruları yanıtlamayı reddetti. Macron, her seferinde bir yönetici açıklama yaptığında buna dair yorum yapmak zorunda olmadığını belirterek, "Hoşunuza gitsin veya gitmesin, benim gündemim medya tarafından belirlenmiyor. Ben şu an başka bir konudayım. (Bu sorunun) Şu an konuştuğumuz konuyla ilgisi yok. Bu soruya yanıt vermeyeceğim" dedi. Fransa'nın, Suudi Arabistan'a 2008-2017 yılları arasında 11 milyar euro değerinde silah sattığı açıklanmıştı. Geçen ay 16 sivil toplum kuruluşu, Suudi Arabistan'ın Yemen'e düzenlediği askeri operasyonlarda Fransız malı silahları kullanmasını gerekçe göstererek, bu ülkeye silah ihracatının durdurulması çağrısı yapmıştı.

- *Avrupa Parlamentosu Başkanı Tajani: Kaşıkçı olayında sadece suçlular değil emri verenler de adalet önüne çıkarılmalı...* Avrupa Parlamentosu (AP) Başkanı Antonio Tajani, öldürülen Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın nişanlısının AP'ye başvurduğunu belirterek, "Sadece suçluların değil, suçun emrini verenlerin de adalet önüne çıkarılacağı titiz ve bağımsız bir soruşturma çağrısında bulunuyoruz" ifadesini kullandı.

- *Almanya ABD'nin çekileceğini açıkladığı Orta Menzilli Nükleer Kuvvetler Anlaşması'nın korunması için NATO'nun yardımına başvuracak...* Almanya Dışişleri Bakanı Heiko Maas anlaşmanın korunması için NATO'nun yardımına başvuracaklarını söyledi. Funke Mediengruppe gazetesine konuşan Maas "Konuyu NATO'nun gündemine getireceğiz. Anlaşmaya uyması için Rusya ile çalışmaya hazırız, ancak yeni bir silah yarışımın başlamasına değil" dedi. Maas, ABD'nin Rusya'nın anlaşmaya uymadığı suçlamalarında da haklı olduğunu iddia etti ve 'pire için yorgan yakmak' anlamına gelen 'bebeği banyo suyuyla birlikte dışarı

atmak' ifadesini kullandı. Maas "ABD'nin öfkesi dayanaksız değil. Ancak bunun sonucu bebeği banyo suyuyla birlikte dışarı atmak olmamalı. Bu büyük bir hata olur" dedi.

- *BM İnsan Hakları Komisyonu, Fransa'dan, peçe-burka yasağını gözden geçirmesini talep etti...* Kamusal alanda peçe-burka yasağının insan hakları ihlali olduğunu öne süren BM İnsan Hakları Komisyonu, Fransa'ya, bu yasağı gözden geçirmesi çağrısı yaptı. 'Güvenlik gerekçesiyle' kamuya açık yerlerde yüzü kapalı dolaşılması yasağını 11 Ekim 2010'da yürürlüğe sokmuş Fransa'da, 2012 yılında peçe giydikleri için yargılanan ve mahkum edilen iki Müslüman kadının Birleşmiş Milletler'e başvurusu karara bağlandı. Peçe taktıkları ve vücudun tamamını kapatan çarşaf giydikleri için ceza alan iki kadının 2016 yılında yaptığı başvuruya ilgili kararını açıklayan BM İnsan Hakları Komisyonu, Fransa'daki yasağın insan hakları ve dini özgürlüğün ihlali anlamına geldiğini ileri sürdü.

YUNANİSTAN - KIBRIS

- *Yunanistan'a 12 mil girişimi kapsamında TBMM'nin 1995 kararı hatırlatıldı...* Yunanistan'ın Ankara Büyükelçisi Petros Mavroidis, Dışişleri Bakanlığı'na çağrılarak, Yunanistan'ın karasularını Mora ve Girit arasındaki Antikithira Adası ve daha sonrasında diğer iki bölgeden başlayarak 6 milden 12 mile çıkarma kararı soruldu. Diplomatik kaynaklardan edinilen bilgiye göre, büyükelçiye, Türkiye'nin bu karara karşı kararlı tutumu aktarıldı. Öte yandan konuyla ilgili bakanlığa yöneltilen bir soruya yazılı yanıt veren Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hami Aksoy, şunları kaydetti: "İki ülkenin karşılıklı kıyılarının bulunduğu Ege'ye yönelik, ikili mutabakatın olmadığı adımlara müsamaha göstermemiz mümkün değildir. Yüce Meclisimizin 8 Haziran 1995 tarihli bildirisi bu bağlamda gerekli siyasi ikazı havi olup, geçerliliğini bugün de korumaktadır. Konuya ilişkin görüş ve uyarılarımız, Yunanistan'ın Ankara Büyükelçisine de iletilmiştir."

- *Yunanistan'dan Türkiye'ye karasuları cevabı: Yunanistan bu hakka sahiptir, başkaları ile müzakereye gerek yoktur ve kimse sorgulayamaz...* Türk Dışişleri Bakanlığı'nın Yunan Karasularının Kademeli Olarak Genişletilmesi konusunda açıklamasına Yunanistan'dan yanıt geldi. Yunanistan Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Alexandros Genimatas, konuya ilişkin açıklamasında "Karasuları sınırlarının genişletilmesi uluslararası hukuka göre Yunanistan'ın kanuni ve vazgeçilmez bir hakkıdır. Kara sularının genişletilmesinin kullanım hakkı istediği zaman ve gerek gördüğü zaman Yunanistan'ın elindedir. Yunanistan bu hakka sahiptir, başkaları ile müzakereye gerek yoktur ve kimse sorgulayamaz. Bu hak tüm ülke coğrafyası için geçerlidir. Türkiye tarafından yapılan uluslararası kanunlar dışındaki yorumlar, tehditler ve ulusal hakları sorgulamalar bu gerçeği değiştirmez ve iyi komşuluk ilişkilerine de faydalı olmaz" ifadesini kullandı

ABD

- *ABD'liler Türkiye'yi müttefik olarak görmüyor...* Uluslararası anket ve veri şirketi YouGov tarafından yapılan anket ile ABD'nin Türkiye'ye bakış açısı ortaya konuldu. 14-16 Ekim tarihleri arasında 1500 Amerikalı ile yapılan anketin sonucuna göre Amerikalıların sadece yüzde 5'i Türkiye'nin ABD'nin müttefiki olarak gördüğünü söyledi. Ayrıca Amerikalıların

yüzde 28'inin Türkiye'yi dost, yüzde 7'sinin ise Türkiye'yi düşman olarak gördükleri sonucuna ulaşıldı.

- *Trump'tan Kaşıkçı olayında Suudi Prens iması...* Trump: Orada işleri (idareyi) bu seviyede daha fazla yürüten kişi Prens. İşleri o yürütüyor ve eğer biri (olayla ilgisi) olacaksa bu kişi o olurdu.

- *Trump: Erdoğan'ın Kaşıkçı açıklamaları kabaydı...* ABD Başkanı Donald Trump, Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın öldürülmesine ilişkin Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın yaptığı açıklamaları değerlendirdi. Trump, "Erdoğan'ın Suudi Arabistan ile ilgili açıklamaları oldukça kabaydı (rough). Erdoğan'ın sözlerini soruşturma sonucunu gördükten sonra değerlendirebilirim" dedi. (Medya çeviriyi açıklamaları sert diye çevirdi ancak kullanılan kelimeye bakılırsa kaba çevirisi daha uygun).

- *Bolton: Kaşıkçı cinayetiyle ilgili elimizde olan bilgiyi Putin'e verdim...* ABD Başkanı Donald Trump'ın Ulusal Güvenlik Danışmanı John Bolton, gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın Suudi Arabistan'ın İstanbul Konsolosluk'unda öldürülmesiyle ilgili ellerinde olan bilgiyi Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile paylaştığını belirtti.

- *Trump: Putin ile Paris'te görüşebilirim...* Gelecek ay Fransa'nın başkenti Paris'e yapacağı ziyarete ilişkin açıklamalarda bulunan Trump, bu ziyaret sırasında Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile görüşebileceğinin sinyalini verdi. Trump, "Putin ile belki görüşebilirim, bunun üzerinde çalışılıyor" dedi.

- *ABD, Suudi Arabistanlı 21 yetkiliye vize yaptırım uygulayacak...* ABD yönetiminin, Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın ölümüyle bağlantılı oldukları gerekçesiyle Suudi Arabistanlı 21 yetkilinin vizelerini iptal ederek vize yasağı uygulayacağı belirtildi. Pompeo "Kaşıkçı olayında sorumluluğu belirlenen kişilere, ABD Hazine Bakanlığı ile beraber Magnitsky Yasası kapsamında yaptırım uygulanmasını değerlendiriyoruz" dedi.

- *ABD, CIA Başkanının incelemelerine göre karar verecek...* ABD Başkan yardımcısı Pence "CIA Direktörü'nün Türklerin ne kanıtlar topladığıyla ilgili bizi bilgilendirmesinin ardından, Trump, Amerikan halkının değerlerini ve önemli ulusal çıkarlarımızı göz önünde bulundurarak bir karar verecek" dedi.

- *Trump: Rusya ve Çin aklını başını toplayana dek nükleer cephaneliğimizi güçlendireceğiz...* Soğuk Savaş'ın son yıllarına denk gelen 1987'de ABD ile Sovyetler arasında imzalanan Orta Menzilli Nükleer Kuvvetler Anlaşması'ndan (INF) çekilme kararını duyurmuş olan ABD Başkanı Donald Trump, Rusya ve Çin'e yeni nükleer tehditte bulundu. Washington'da gazetecilere, "Milletin aklı başına gelene dek, ABD, nükleer silah geliştirip cephaneliğini güçlendirmeye devam edecek. Bunu yıllar önce yapmalıydık" diye konuşan ABD Başkanı, bu sözlerini şöyle açıkladı: "Kime isterseniz ona tehdit sayın, isterseniz Çin'i, isterseniz Rusya'yı dahil edin, bu oyunu oynamak isteyen herkes buna dahildir. Siz bunu yapamazsınız. Bu oyunu oynayamazsınız."

RUSYA

- *Rusya'dan Mısır'a turizm seferlerinin yeniden başlaması Türkiye'ye 1 milyon turist kaybettirebilir...* Tur operatörü İntourist'in Genel Müdür Yardımcısı Sergey Tolçin, Rusya'dan Mısır'a seferlerin yeniden başlamasından sonra Türkiye'ye giden Rus turist sayısında 500 bin ile 1 milyon arası bir azalma olabileceğini belirtti. Tolçin konuyla ilgili şu ifadeleri kullandı: "Eğer Mısır'a charter seferleri yeniden başlarsa, orta mesafeli uçuşlar, ertelenmiş talepler ve indirimler hesaba katılırsa, Birleşik Arap Emirlikleri ve Tayland da dahil çok ciddi bir rekabet doğacaktır. Türkiye ile ilgili fazla problem olmaz, bu ülkeye olan turist akışında Nisan, Mayıs'la beraber Eylül ve Ekim aylarının ikinci yarısında azalma yaşanabilir. Türkiye 500 binden 1 milyona kadar Rus turisti kaybedebilir." Rusya'dan Mısır'a turizm seferlerinin durdurulduğu 2015 yılına kadar, bu ülkeyi yılda yaklaşık 3 milyon Rus turist ziyaret ediyordu. Rusya'dan Türkiye'ye turist akışı geçen yıl 4.7 milyon kişiye ulaşarak rekor seviyeye çıktı.

- *Şoygu: Rusya ve ABD, stratejik nükleer sorunları ve yıllardır süren çatışmaları birlikte çözebilir...* Rusya Savunma Bakanı Sergey Şoygu, Rusya ve ABD'nin birlikte hareket ederek nükleer silahların yayılmasını önlemeye ilişkin stratejik sorunları çözebileceğini ve yıllardır süren çatışmaları çözüme kavuşturabileceğini belirtti. Moskova'da Beyaz Saray Ulusal Güvenlik Danışmanı John Bolton ile bir araya gelen Şoygu, "Günümüz dünyasında ortak çabalarla çözebileceğimiz çok sayıda sorun var. Bunlar, nükleer silahların yayılmasını önlemeye ilişkin stratejik sorunların yanı sıra yıllardır süren çatışmaları da kapsıyor" dedi. Şoygu, Rusya ve ABD ordularının önemli konularda iletişimi sürdürdüğüne dikkat çekti. "Elbette bu konular arasında Suriye de yer alıyor. Bu ülkede sürekli olarak çalışmalarımızı sürdürüyoruz ve ABD'li ordusuyla ilişkilerimizi de sürekli olarak geliştiriyoruz" diyen Şoygu, Rusya ve ABD arasındaki etkili işbirliğinin şu ana kadarki tek olumlu örneğinin iki ülkenin Suriye hava sahasında ciddi bir kaza yaşamaması olduğunu vurguladı.

ASYA-PASİFİK

- *Japonya Rusya ile barış anlaşması imzalayacak...* Japonya Başbakanı Abe ülkesinin Rusya ile barış anlaşması imzalamaya hazırlandığını söyledi. 70 yıldır barış anlaşması olmadan ilişkilerin yürütüldüğünü söyleyen Abe imzalanacak anlaşmayla toprak ve sınır sorunlarının çözüme kavuşacağını ifade etti.

TÜRKİYE - TÜRK DÜNYASI

- *Milli Eğitim'in 2023 vizyon belgesi açıklandı...* MEB'in 2023 Eğitim Vizyonu'na göre, zorunlu ders saat ve çeşitleri azalacak, esnek ve modüler bir ders çizelgesi oluşturulacak. Öğretmenlik meslek kanunu çıkartılacak, ücretli öğretmenlerin ücretleri artırılabilecek. Sözleşmeli öğretmenlerin görev süresi 3+1'e düşürülecek. İmam hatip okullarıyla üniversiteler arasında işbirliği mekanizmaları kurulacak.

- *BM: Kaşıkçı'nın öldürülmesine ilişkin Türkiye'den soruşturma talebi gelirse değerlendiririz...* Birleşmiş Milletler, Türkiye'den soruşturma talebi gelmesi halinde, Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın öldürülmesine ilişkin soruşturma talebini değerlendirmeye alacaklarını açıkladı.
- *Erdoğan-Trump 11 Kasım'da Paris'te görüşebilir...* Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile ABD Başkanı Donald Trump'ın 11-12 Kasım'da Paris Barış Konferansı sırasında bir araya gelmesi bekleniyor. Cemal Kaşıkçı olayını görüşmek üzere ilk kez telefonda konuşan iki lider, ABD'li papaz Andrew Brunson'un tahliye edilmesinin ardından ilk kez bir araya gelmiş olacak.
- *HDP'den MHP için 'Herkes kendi yoluna' diyen Erdoğan'a çağrı: Gelin masaya oturalım...* HDP Eş Genel Başkanı Sezai Temelli, TBMM'de partisinin grup toplantısında konuştu. AK Parti ile MHP arasında 'yerelde ittifakı' bitiren tartışmaları değerlendiren Temelli, "Şimdi bir kez daha dile getiriyoruz. Gelin masaya oturalım. Muhatabı bellidir. Başka muhataplar arayarak bu sorunu çözemezsiniz" dedi.
- *AIHM, Cumhurbaşkanlığı Sarayı'nın maliyeti için Türkiye'den savunma istedi...* Mimarlar Odası Ankara şubesi tarafından, Cumhurbaşkanlığı Sarayı'nın maliyetinin açıklanması konusunda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne yapılan başvuru kabul edildi. Bilgi edinme kanununun ihlal edildiği gerekçesiyle yapılan başvuruda, AIHM maliyetin açıklanmama gerekçesine dair Türkiye'den savunma istedi.
- *Tayyar: AK Parti karşı devrim hareketidir...* Eski AK Parti Gaziantep Milletvekili Şamil Tayyar, akademisyen yazar Örsan Öymen ile girdiği tartışmada Mustafa Kemal Atatürk'ten bahsederken "Açık bir şekilde söylüyorum Adalet ve Kalkınma Partisi bir karşı devrim hareketidir" dedi. Oda TV'nin aktardığına göre Şamil Tayyar, TGRT Haber'de canlı yayınlanan "Atilla Türker ile Ayrıntılar" programına konuk oldu. Burada akademisyen-yazar Örsan Öymen ile bir tartışmaya giren Tayyar, Mustafa Kemal Atatürk'ten bahsederken "Açık bir şekilde söylüyorum Adalet ve Kalkınma Partisi bir karşı devrim hareketidir" ifadelerini kullandı.
- *Azerbaycan Dışişleri Bakanı: Erivan'daki iktidar değişikliği diyalog sürecini durdurdu...* Azerbaycan Dışişleri Bakanı Elmar Mammadyarov, Güney Kafkasya'daki mevcut durumla ilgili Sputnik'e verdiği röportajda, Azerbaycan'ın Karabağ sorununun kademeli olarak çözülmesi amaçlayan müzakerelere devam etmeye hazır olduğunu söyledi. Mammadyarov konuşmasının devamında "Ne yazık ki, Erivan'da gözlemlenen iktidar değişikliği ve siyasal çalkantı belli bir dereceye kadar süreci yavaşlattı" diyerek, Ermenistan liderliğinin yakın bir dönemde mevcut format çerçevesinde ve bilinen gündem temelinde diyalog sürecinin devamı için siyasi irade göstereceğini umduğunu belirtti.
- *Tuncel'in 'Başkan Apo', 'Kürt Halk Önderi Sayın Abdullah Öcalan' sözlerine beraat...* DBP'nin tutuklu Eş Genel Başkanı Sebahat Tuncel, yaptığı konuşmada "Başkan Apo", "Kürt Halk Önderi sayın Abdullah Öcalan" şeklinde kullandığı ifadeler nedeniyle hakkında "Suç ve suçluyu övme" suçundan açılan davadan beraat etti.

TERÖRLE MÜCADELE

- Mardin'in Dargeçit ilçesinde operasyona çıkan güvenlik güçleri ile bir grup PKK'lı terörist arasında çıkan çatışmada yaralanan 2 askerden 1'i şehit oldu.
- Hatay Reyhanlı'da 21 Ekim'de, silah kaçakçılığı yaptığı tespit edilen şüpheli iki şahsa yapılan operasyon sonucunda, 9 AK-47 kalaşnikof piyade tüfeği ile bu tüfeğe ait şarjör ve dipçik ele geçirilerek, 2 şüpheli gözaltına alınmıştır.